

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради школи
(протокол №08 від 30.08.2024 р.)
Голова педагогічної ради школи
_____ Тарас БУРДЕНЮК

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ТЗОШ І-ІІІ ст. №11
_____ Тарас БУРДЕНЮК

**Освітня Програма
Тернопільської загальноосвітньої школи № 11
ІІ-ІІІ ступенів
Тернопільської міської ради
Тернопільської області
на 2024/2025 н.р.**

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	с 3-4
РОЗДІЛ 1. ПРИЗНАЧЕННЯ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ..	с.5-7.
РОЗДІЛ 2. ЦІЛІ ТА ЗАДАЧІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗАКЛАДУ	с.8
РОЗДІЛ 3. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ЗАКЛАДУ ТА ЇЇ ОБГРУНТУВАННЯ	с.9
3.1. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за ОП	с.10
3.2. Загальний обсяг навчального навантаження та його розподіл між освітніми галузями	с.10
РОЗДІЛ 4. ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОП	с.11-15
4.1. Типова освітня програма	с.11
4.2. Типові навчальні плани	с.11
4.3. Модельні навчальні програми для учнів 5, 6, 7-их класів	с.12-15
РОЗДІЛ 5. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ЙОГО ОБГРУНТУВАННЯ	с.16-26
РОЗДІЛ 6. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗАКЛАДУ	с.27-33
6.1. Опис форм організації освітнього процесу	с.27-28
6.2. Структура та режим освітнього процесу	с.29
6.3. Особливості організації освітнього процесу закладу	с.30
6.4. Освітній процес для дітей з ООП (інклюзивне навчання)	с.32
РОЗДІЛ 7. ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.	
7.1. Нормативно-правові документи	с.34
7.2. Опис інструментарію та видів оцінювання.....	с.35
7.3. Правила і процедури оцінювання	с.38-41
РОЗДІЛ 8. ПОКАЗНИКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	с.42-48
8.1. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти	с.42
8.2. Очікувані результати навчання здобувачів освіти	с.44
8.3. Ключові компетентності здобувачів освіти	с.45

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма закладу розроблена відповідно до нормативних документів:

- Конституції України (ст. 53).
- Закону України «Про освіту» (ст. 33), «Про повну загальну середню освіту» (ст. 11, частина III).
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року».
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа».
- Постанови Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. 2010 № 778 «Про затвердження Положення про загальноосвітній навчальний заклад».
- Постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної середньої освіти».
- Наказу МОН України від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти» в оновленій редакції Наказу МОН України від 09.08.2024 №1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів ЗЗСО».
- Наказу МОН України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня».
- Наказу МОН України від 20.04.2018 №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (у редакції наказу МОН України від 28.11.2019 №1493) зі змінами згідно наказу МОН України від 31.03.2020 №464 .
- Наказу МОН України від 13.04.2011 р. №329 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти».
- Листа МОН України від 01.02.2018 №1/9-74 «Щодо застосування державної мови в освітній галузі».
- Наказу МОН України від 16.04.2018 №367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти».

- Типової освітньої програми, розробленої на основі Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898, зі змінами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2022 року № 972.
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 року №**1093** «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-9 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти».
- Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020р. №2205. Наказу МОЗ від 01.08.2022 р. №1371 «Про зміни до санітарного регламенту МОЗ для ЗЗСО».
- Інструктивно-методичних рекомендацій щодо викладання навчальних предметів/інтегрованих курсів у ЗЗСО в 2024/2025 н.р. (додаток до Листа МОН України від 30.08.2024 № 1.1/15776-24).
- Положення про загальноосвітній навчальний заклад, Статут школи.
- Стратегії розвитку Тернопільської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 11 на 2022 – 2027 роки.
- Річного плану роботи закладу на 2024/2025 н.р.

Освітня програма - функціональний документ, у якому сплановано конкретні кроки організації освітньої діяльності закладу на новий навчальний рік.

Освітня програма містить:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою;
- перелік основних компонентів та їх логічну послідовність;
- загальний обсяг навчального навантаження;
- опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- форми організації освітнього процесу: режим роботи закладу, структура навчального року, інші освітні компоненти;
- ключові компетентності НУШ;
- очікувані результати навчання здобувачів освіти. Навчання за наскрізними лініями.

РОЗДІЛ 1. ПРИЗНАЧЕННЯ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Тернопільська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 11 Тернопільської міської ради знаходиться у міській комунальній власності, є юридичною особою, має самостійний баланс, рахунок в установі банку, печатку, штамп, ідентифікаційний номер.

Призначення закладу полягає в наданні якісної повної загальної освіти здобувачам освіти на рівні Державних стандартів, забезпеченні їх всебічного розвитку, вихованні й самореалізації особистості.

Метою освітньої діяльності закладу є:

- сформувати такий освітній простір, який дозволяє вільний розвиток усіх здібностей дітей;
- забезпечити здобувачів освіти ґрунтовними знаннями з різних галузей науки;
- формувати ключові життєві компетентності в рамках НУШ;
- готувати до трудової й громадської діяльності.

Головними завданнями закладу освіти є:

- генерація нових знань та розвиток творчої особистості здобувача освіти, підготовленого до професійного самовизначення;
- забезпечення реалізації права громадян на повну загальну середню освіту;
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини, виховання громадянина України;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів, виховання компетентної, відповідальної за своє життя людини;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй.

Заклад освіти несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за:

- безпечні умови освітньої діяльності;
- дотримання Державних стандартів освіти;
- дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності, у тому числі зобов'язань за міжнародними угодами;
- дотримання фінансової дисципліни.

У відповідності до чинного законодавства у школі II-III ступенів освітній процес здійснюється відповідно до рівнів загальноосвітніх програм двох ступенів освіти:

II ступінь – базова загальна середня освіта.

III ступінь – повна загальна середня освіта.

Призначення кожного ступеня навчання визначається Типовим положенням про навчальний заклад та окреслено у відповідних Типових освітніх програмах. Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення закладу освіти є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм.

Освітні програми, реалізовані в закладі освіти, спрямовані на:

- формування у здобувачів освіти сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в здобувачів освіти національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей населення регіону, України та інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- формування потреби здобувачів освіти до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

Досягнення мети, тим самим призначення закладу освіти, забезпечується шляхом **формування ключових компетентностей**, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, визначених Законом України «Про освіту» та Концепцією НУШ:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;

- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені Державним стандартом освіти.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми. Наш заклад надає рівні можливості для розвитку кожної дитини та розвиває її так, щоб вона була успішною в житті, заклад компетентнісного розвитку і самовдосконалення з ідеалом вільної, життєлюбної, талановитої особистості, тобто, щоб дитина, навчаючись, змогла набути всі життєві компетенції в тому обсязі, в якому вони їй потрібні для її успішного становлення. Сучасний підхід до стратегії розвитку освіти наголошує, що якість освіти є найефективнішим засобом для задоволення освітніх потреб суспільства, сім'ї, дитини. Якість оцінюється моральними та ринковими категоріями, які впливають на кінцевий результат. Школа працює на засадах педагогіки партнерства та впровадження ІКТ в освітній процес. Основні принципи цього підходу: доброзичливість і позитивне ставлення, довіра у відносинах, діалог – взаємодія – взаємоповага, розподілене лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків), принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).

Заклад допомагатиме батькам здобувати спеціальні знання про стадії розвитку дитини, ефективні способи виховання в дитині сильних сторін характеру і чеснот залежно від її індивідуальних особливостей. Згідно із Законом України «Про повну загальну середню освіту» .

РОЗДІЛ 2. ЦІЛІ ТА ЗАДАЧІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗАКЛАДУ

У 2024/2025 н.р. згідно з чинним законодавством організувати освітній процес відповідно до рівнів Типових освітніх програм різних ступенів навчання.

Цілі освітнього процесу закладу освіти:

1. Забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, базової, та повної загальної освіти на рівні вимог Державного освітнього стандарту, з урахуванням досягнень впровадження концептуальних засад реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» та подолання викликів, зумовлених особливостями освітнього процесу в умовах воєнного стану, зокрема і подолання освітніх втрат.
2. Гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів.
3. Створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм.
4. Формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності.
6. Удосконалювати систему науково-методичної роботи педагогічних працівників закладу (роботу шкільних методичних асоціацій, співпрацю з ТКМЦНОІМ, педагогічна інтернатура, наставництво, майстер-класи, взаємовідвідування занять, консультації).
7. Створити безпечне середовища в умовах воєнного стану (облаштування укриття) для навчання та праці, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації, котре сприятиме соціалізації особистості, мотивації до опанування ключових компетентностей в умовах реалізації концепції НУШ в школі II ступеня.
8. Створити рівні можливості для дітей і молоді в здобутті якісної освіти (формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору).
9. Провести моніторинг освітньої діяльності відповідно до ВСЗЯО (напрямок II. Освітній процес)
10. Провести моніторинг освітніх втрат з навчальних предметів у здобувачів освіти за 2023/2024 н.р.
11. Удосконалювати систему неперервної освіти педагогів, проходження курсової підготовки, участь в освітніх проєктах.
12. Забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів
13. Формувати в педагогів готовність до інноваційної освітньої діяльності на різних рівнях атестації з використанням ЄАС та проходження сертифікації.
14. Цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази школи.

РОЗДІЛ 3. ОСВІТНЯ НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ЗАКЛАДУ ТА ІІ

ОБГРУНТУВАННЯ

Освітня програма окреслює організацію закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма передбачає:

- забезпечення повноти, систематичності та усвідомленості знань, їх міцності та дієвості, що виражається в свідомому оперуванні ними, у здатності мобілізувати попередні знання для отримання нових, а також сформованість найважливіших як спеціальних, так і загально-навчальних умінь і навичок;
- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природодоцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини, розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей дітей.

Освітня програма визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за Освітньою програмою;
- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також розподіл навчального навантаження між освітніми галузями за роками навчання;
- навчальний план, що передбачає перерозподіл годин між обов'язковими для вивчення навчальними предметами певної освітньої галузі, які можуть вивчатися окремо та/або інтегровано з іншими предметами;
- перелік навчальних програм, затверджених педагогічною радою, що містить опис результатів навчання учнів з навчальних предметів (інтегрованих курсів);
- опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.

Освітню програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентризму;
- наступності й перспективності навчання;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності та практичної спрямованості змісту;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів. Освітня програма закладу загальної середньої освіти, розроблена на основі Типової освітньої програми, відповідно до частини III, статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

3.1. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні й учениці, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про початкову освіту).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну, здійснюється в порядку, визначеному педагогічною радою закладу освіти, із урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України (наказ МОН від 02.08.2024 № 1093). Визнання результатів навчання здобувачів освіти із числа внутрішньо переміщених осіб може бути здійснено на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти, у якому дитина здобувала освіту за місцем тимчасового перебування. У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких навчальних предметів за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання впродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюють комісію, затверджують її склад (голову та членів комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складають за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Ефективній реалізації освітньої діяльності в школі сприяють система ІСУО, сервісно-моніторинговий центр освітніх послуг закладу, інтернет-система «Єдина школа», ЄАС.

3.2. Загальний обсяг навчального навантаження та його розподіл між освітніми галузями.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів й учениць 5-6 класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) та 7-9 класів (цикл базового предметного навчання базової середньої освіти) закладів загальної середньої освіти сформовано для закладів з навчанням українською мовою. Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання. Мінімальну й максимальну кількість навчальних годин за освітніми галузями й роками навчання визначено відповідно до базових навчальних планів базової середньої освіти.

РОЗДІЛ 4. ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

4.1. Типова освітня програма — це документ, що містить комплекс освітніх компонентів, які забезпечують досягнення здобучами освіти результатів навчання, визначених державним стандартом (стандартом спеціалізованої освіти) для відповідного рівня повної загальної середньої освіти. Типова освітня програма розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898, зі змінами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2022 року № 972, із урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України (наказ МОН від 02.08.2024 № 1093). Типова освітня програма окреслює обов'язкові та рекомендовані підходи до розроблення закладами загальної середньої освіти та використання ними в освітній діяльності освітніх програм на кожному циклі (адаптаційний цикл та цикл базового предметного навчання) базової середньої освіти. У Типовій освітній програмі враховані гарантовані державою права щодо академічної, організаційної, фінансової та кадрової автономії закладів освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу. Відповідно до Державного стандарту метою базової середньої освіти є розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнівства, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу.

4.2. Типові навчальні плани

Типові навчальні плани містять:

- орієнтовний перелік навчальних предметів та Інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також орієнтовний перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;
- розподіл навчального навантаження за роками навчання між навчальними предметами / інтегрованими курсами;
- години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами (це різниця між сумарною мінімальною кількістю годин, визначеною Державним стандартом для відповідного року навчання, і гранично допустимим річним навчальним навантаженням). Навчальне навантаження в типових навчальних планах орієнтоване на визначений базовим навчальним планом Державного стандарту діапазон мінімальної та

максимальної кількості годин у межах кожної освітньої галузі на адаптаційному та предметному циклах навчання базової середньої освіти.

Керуючись пунктом 26 Державного стандарту, заклад освіти визначає:

- кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі в межах кількості годин, визначених Типовою освітньою програмою для відповідної освітньої галузі;
- кількість навчальних годин на вивчення окремих освітніх компонентів галузі в межах навчальних годин, визначених освітньою програмою закладу для відповідної освітньої галузі;
- кількість навчальних годин на вивчення вибіркового освітнього компонента у межах годин навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами.

Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами заклад освіти може використовувати для збільшення кількості годин на обов'язкові освітні компоненти (навчальні предмети / інтегровані курси) до *максимальної кількості годин* для відповідної освітньої галузі (згідно з додатками 1, 2) або перерозподіляти їх на вибірково освітні компоненти та/або для проведення індивідуальних консультацій і групових занять, зокрема для подолання втрат у навчанні.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані закладу загальної середньої освіти не повинна перевищувати загальну річну кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначену базовим навчальним планом, із дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження.

Рішення про перерозподіл годин між освітніми галузями, навчальними предметами та/або інтегрованими курсами ухвалює педагогічна рада, яка затверджує освітню програму закладу освіти.

4.3. Модельні навчальні програми для учнів 5, 6, 7-их класів.

Модельна навчальна програма (далі - МНП) - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання, зміст навчального предмета / інтегрованого курсу та види навчальної діяльності, рекомендовані для використання в освітньому процесі.

Модельні навчальні програми розробляються для:

- адаптаційного циклу (5-6 класи)
- циклу базового предметного навчання (7-9 класи).

Модельні навчальні програми спрямовані насамперед на реалізацію вимог Державного стандарту базової середньої освіти. Враховуючи особливості та потреби учнів закладу в досягненні обов'язкових результатів навчання, потенціал

педагогічного колективу, ресурсне забезпечення закладу освіти, навчально-методичний супровід конкретних модельних програм, наявність внутрішньогалузових та міжгалузових зв'язків між програмами різних предметів та курсів для реалізації ключових компетентностей, варіативність програм для підтримки курсів у діапазоні від мінімальної до максимальної кількості годин, педагоги використовують в освітньому процесі модельні програми для закладів загальної середньої освіти, яким надано гриф Міністерства освіти і науки України. Спираючись на МНП, педагогічні працівники закладу освіти розробляють навчальні програми предметів, білінгвальних курсів, інтегрованих (зокрема міжгалузових) курсів, що мають містити опис результатів навчання в обсязі не меншому, ніж визначено Державним стандартом та/або відповідними МНП. Формування змісту навчальних предметів, білінгвальних курсів, інтегрованих курсів може здійснюватися шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання кількох освітніх галузей, однієї освітньої галузі або її окремих складників. Навчальні програми, розроблені на основі МНП, затверджує педагогічна рада закладу освіти.

Модельні навчальні програми для 5-6-их класів (2024/2025 н.р.)

Освітня галузь	Модельна навчальна програма	
	назва	автор(и)
Мовно-літературна (українська мова, українська та зарубіжна літератури)	«Українська мова.5-6 класи» для ЗЗСО	Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.
	«Українська література. 5-6 класи» для ЗЗСО	Яценко Т.О., Качак Т.Б., Кизилова В.В., Пахаренко В.І., Дячок С.О., Овдійчук Л.М., Слижук О.А., Макаренко В.М., Тригуб І.А.
	«Зарубіжна література. 5–6 класи» для ЗЗСО	Ніколенко О.М.
Мовно-літературна (іншомовна освіта)	Іноземна мова.5-9 класи для ЗЗСО Друга іноземна мова (польська мова. 5-9 класи (початок вивчення з 5-ого класу ЗЗСО)	Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко О.Я., Коропецька І.Б., Якоб О.М., Самойлюкевич І.В., Добра О. М., Кіор Т.М., Мацькович М.Р., Калуська Томаш—Аркадіуш, Калуська Р.Ю.
Математична	«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	О. С. Істер
Природнича	«Пізнаємо природу, 5-6 класи» (інтегрований курс)	Біда Д.Д., Гельберт Т.Г., Колісник Я.І.
Громадянська та історична освіта	"Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас" для закладів загальної середньої освіти	Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.

Соціальна та здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс) Духовність і мораль в житті людини і суспільства (інтегрований курс)	Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л. Жуковський В.М., Сіданіч І.Л., Рогова О.Г., Гришук Д.Г., Губеня І.І., Лахман Н.М., Мудрик Л.Є., Черепова І.
Технологічна	«Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І. Ю, Горобець О. В, Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М. (дівчата, хлопці)
Інформатична	«Інформатика. 5-6 класи» для ЗЗСО	Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.
Мистецька	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для ЗЗСО	Масол Л.М.
Фізична культура	«Фізична культура. 5-6 класи» для ЗЗСО	Педан О. С., Коломось Г. А. та ін.

Керуючись законодавством (стаття 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту»), важливо зауважити, що обрані в попередньому навчальному році модельні навчальні програми для 5,6-их класів не можна змінювати в середині циклу, зокрема при переході від 5-го до 6-го класу, оскільки кожна модельна програма має свої особливості щодо реалізації вимог Державного стандарту відповідно до результатів навчання під час адаптаційного циклу (5-6 класи).

**МНП для циклу базового предметного навчання (7-9 класи).
Модельні навчальні програми для 7-их класів на 2024/2025 н.р.**

Освітня галузь	Модельна навчальна програма	
	назва	автор(и)
Мовно-літературна (українська мова, українська та зарубіжна літератури)	Модельна навчальна програма «Українська мова. 7 – 9 класи» для ЗЗСО «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ МОН України від 24.07.2023 № 883).	Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.),
	Модельна навчальна програма «Українська література. 7–9 класи» для ЗЗСО «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ МОН України від 24.07.2023 р. № 883). «Зарубіжна література. 7–9 класи» для ЗЗСО.	Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А.); Ніколенко О.М.
Мовно-літературна (іншомовна освіта)	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти Друга іноземна мова	Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.

	(польська мова. 5-9 класи (початок вивчення з 5-ого класу ЗЗСО)	
Математична	«Математика. 7-9 класи» для ЗЗСО.	О. С. Істер
Природнича	Модельна навчальна програма «Біологія. 7–9 класи» для ЗЗСО Модельна навчальна програма «Хімія. 7–9 класи» для ЗЗСО Модельна навчальна програма «Географія. 7–9 класи» для ЗЗСО Модельна навчальна програма «Фізика. 7–9 класи» для ЗЗСО	П. Балан, О. Козленко, Л. Остапченко, О. Кулініч, Л. Юрченко. Григорович О. В. С. Коберник, Р. Коваленко Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.
Громадянська та історична освіта	"Вступ до історії України та громадянської освіти. 7-9 клас" для ЗЗСО	Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.
Соціальна та здоров'язберезувальна	Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс) Основи християнської етики 7-9 класи ЗЗСО (навчальна програма курсу за вибором)	Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л. Жуковський В.М., Самолук Г.С., Мудрик Л.Є., Павлова О.В., Коваль О.П., Ротченкова Н.І.
Технологічна	«Технології. 7-9 класи» для ЗЗСО.	Ходзицька І. Ю, Горобець О. В, Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М. (дівчата, хлопці)
Інформатична	«Інформатика. 7-9 класи» для ЗЗСО	Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакоцько В.В.
Мистецька	«Мистецтво. 7-9 класи» (інтегрований курс) для ЗЗСО: музичне мистецтво, образотворче мистецтво	Масол Л.М.
Фізична культура	«Фізична культура. 7-9 класи» для ЗЗСО	Баженков Є.В., Коломоець Г. А. та ін.

Керівники методичних асоціацій закладу на засіданні педагогічної ради погоджують навчальні плани на основі обраних модельних навчальних програм для учнів 7-их класів ЗЗСО відповідно до освітніх потреб закладу, враховуючи вимоги Наказу МОН України **від 09.08.2024 р. №1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти»**.

РОЗДІЛ 5. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ЙОГО ОБГРУНТУВАННЯ

Загальноосвітній навчальний заклад – Тернопільська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 11 налічує **35** класів. У школі навчається **927** здобувачів освіти. Тип закладу: загальноосвітній. Робочий навчальний план закладу складено на основі Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти, затверджених наказами МОН України.

Навчальний план на **2024/2025** н. р. для **5, 6, 7-х** класів складено відповідно до Типової освітньої програми ЗЗСО, затвердженої Наказом МОН України від **09.08.2024** р. №1120 *«Про внесення змін до типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти»*.

Для **8-11** класів освітній процес здійснюватиметься відповідно до таких Типових освітніх програм:

- **8-9 класи:**

- «Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня», затверджена наказом МОН України від 20.04.2018 № 405;

- **10-11 класи:**

- «Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня», затверджена наказом МОН України від 20.04.2018 № **408** (у редакції наказу МОН України від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН України від 31.03.2020 № 464).

Загальний обсяг навчального навантаження (годин) на тиждень по класах.

	5-А	5-Б	5-В	5-Г	6-А	6-Б	6-В	7-А	7-Б	7-В	7-Г	8-А	8-Б	8-В	8-Г	9-А	9-Б	9-В	9-Г	10-А	10-Б	11-А	11-Б	всього
Українська мова	4	4	4	4	4	4	4	3,5	3,5	3,5	3,5	2,5	2,5	2,5	2,5	3	3	3	3	2,5	2,5	3	3	75
Українська літ.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	46
Англійська мова	4	4	4	4	4	4	4	3,5	3,5	3,5	3,5	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	77
Польська	2	2	2	2	2	2	2	1,5	1,5	1,5	1,5		2			2				2	2	2		30
Зарубіжна літ.	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	36,5
Історія України	1	1	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	2	2	33
Всесвітня історія								1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	16
Правознавство																1	1	1	1					4
Громад. освіта																				2	2			4
Музичне м.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1													11
Образотворче м.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1													11
Мистецтво												1	1	1	1	1	1	1	1					8
Математика	5	5	5	5	5	5	5													4	4	4	4	51
Алгебра								3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2					28
Геометрія								2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2					24
Пізн.природу	2	2	2	2	2	2	2																	14
Біологія								2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	32
Географія					2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1	1	33
Фізика								2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	4	4	42
Хімія								1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1,5	1,5	2	2	27
Трудове навч.	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	32
Інформатика	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2	37
Основи здоров'я	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1					19
Фізична культура	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	69
ОХЕ	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5					0,5	0,5	0,5	0,5									5,5
Основи сім'ї																				1	1	1	1	4
Військ. підг.																0,5	0,5	0,5	0,5	2	2	2	2	10
всього	31,0	31,0	31,0	31,0	34,0	34,0	34,0	35,0	35,0	35,0	35,0	32,5	34,5	32,5	32,5	35,0	34,5	34,5	34,5	36,0	36,0	36,0	34,0	778,5
додаткові год.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1,5	2	2	0,5	1,5	1,5	1,5	2	4	2	4	24,5

На основі аналізу таблиці загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-11 класів складає **778,5** годин на тиждень. У таблиці відображено **додаткові 24,5** годин, які розподіляються на:

- додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей;
- курсів за вибором;
- проведення індивідуальних та групових занять, факультативів.

Типовий навчальний план дає змогу закладам освіти виділити години на роботу з подолання освітніх втрат і зменшити навантаження на учнівство. Головна зміна стосується **розподілу навчального навантаження** між освітніми компонентами. Рішення про перерозподіл годин ухвалює педагогічна рада. Оновлений механізм заклад освіти може використовувати для побудови освітніх траєкторій у різних класах однієї паралелі, збільшуючи кількість годин на ті освітні компоненти, які є пріоритетними для здобувачів освіти в певному класі.

Навчальний план для 5, 6, 7-их класів на 2024/2025 н. р.

Складено за додатком 3 до Типової освітньої програми закладів середньої освіти затвердженого наказом МОН України від 09.08.2024 року №1120.

Освітня галузь	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень		
		5-А, Б, В, Г	6-А, Б, В	7-А, Б, В, Г
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	3+0,5
	Українська література	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5
	Зарубіжна література	1+0,5	1+0,5	1+0,5
	Англійська мова	3,5+0,5	3,5+0,5	3,5
Математична	Математика	5	5	-
	Алгебра	-	-	2,5+0,5
	Геометрія	-	-	1,5+0,5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	1,5+0,5	1+1	-
	Географія	-	1+1	2
	Біологія	-	-	2
	Фізика	-	-	2
	Хімія	-	-	1
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1
	Духовність і мораль в житті людини і суспільства	0,5	0,5	-
Громадянська та історична галузі	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	-	-
	Історія України. Всесвітня історія	-	1,5+0,5	-
	Історія України	-	-	1
	Всесвітня історія	-	-	0,5+0,5
Технологічна галузь	Технології	1+1	1+1	1
Інформатична	Інформатика	1	1	1+1
Мистецька	Музичне мистецтво	0,5+0,5	0,5+0,5	0,5+0,5
	Образотворче мистецтво	0,5+0,5	0,5+0,5	0,5+0,5

Фізична культура	Фізична культура	3	3	3
	Години фізичної культури не враховуються під час визначення гранично-допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються			
	Друга іноземна мова (польська)	2	2	1,5
Всього		28 +3	31 +3	32 +3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		-	-	-
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32
Всього (без фізичної культури + фізична культура)		28 +3	31 +3	32+3

На основі аналізу **навчального плану для 5, 6, 7-их класів на 2024/2025 н. р.** видно, що **додаткові години** виділено на вивчення предметів:

- **«Українська мова»** по 0,5 год. на тиждень у **7-их** класах з метою формування мовної компетентності шляхом засвоєння системних знань про мову як засіб вираження думок і почуттів, розвитку грамотності, уміння вільного володіння державною мовою.
- **«Українська література» та «Зарубіжна література»** по 0,5 годин на тиждень у **5-их, 6-их, 7-их класах** з метою кращого засвоєння учнями літературного компонента (вітчизняного і світового письменства), розвитку стійкої мотивації до читання, збагаченню духовно-емоційного досвіду, формуванню загальної культури.
- **«Англійська мова»** по 0,5 годин на тиждень в **5-их та 6-их** класах та **Польська мова»** («друга іноземна мова») по 1.5 год на тиждень у **7-их** класах та по 2 години на тиждень у **5-их , 6-их** класах. Збільшення кількості годин на вивчення іноземних мов дає можливість застосовувати комунікативно-діяльнісний підхід оволодіння мовами як важливим засобом міжкультурного спілкування, усвідомлення учнями особливостей культури народів, мови яких вивчаються, власної національної культури.

Учителі громадянської освіти, які викладають у 6-х і 7-х класах «НУШ» реалізують цей освітній компонент шляхом інтегрування громадянської освіти в навчальні предмети:

- **«Історія України. Всесвітня історія»** по 0,5 годин на тиждень у **6-их** класах та **«Всесвітня історія»** по 0,5 годин на тиждень у **7-их** класах.

З метою реалізації Державного стандарту базової середньої освіти, який ґрунтується на засадах особистісно зорієнтованого, компетентнісного і діяльнісного підходів, виділені додаткові години на навчальні предмети, які відображені в таких освітніх галузях: математична, природнича, соціальна і здоров'язбережувальна, технологічна, інформатична та мистецька галузі.

(таблиця: «Навчальний план для 5, 6, 7-их класів на 2024/2025 н. р.»). При цьому особистісно зорієнтований підхід до навчання забезпечує розвиток академічних, соціокультурних, соціально-психологічних та інших здібностей учнів. Компетентнісний підхід сприяє формуванню ключових і предметних компетентностей.

Навчальний план для 8-9 класів

з навчанням українською мовою (2024/2025 н.р.)

Складено за Таблицею 1 до Типової освітньої програми
наказу МОН України від 20.04.2018 р. № 405

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		8-А, В, Г	9-Б, В, Г
Мови і літератури	Українська мова	2+0,5	2+1
	Українська література	2	2
	Англійська мова	3	3
	Зарубіжна література	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства	-	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	-	-
	Образотворче мистецтво	-	-
	Мистецтво	1	1
Математика	Математика	-	-
	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природознавство	Природознавство	-	-
	Біологія	2	2
	Географія	2	1,5
	Фізика	2	3
	Хімія	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Разом		28,5+3+0,5	30+3+1
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2,5	2
«Основи християнської етики»		0,5	-
Курс за вибором «Початкова військова підготовка»		-	0,5
Додаткові години за окремим наказом		2	1,5
Всього		29,5+3	31,5+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33
Всього фінансується		31,5+3	33+3

Навчальний план для 8-9 класів з навчанням українською мовою складено відповідно до Типової освітньої програми затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 р. № 405.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані, який дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня

освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Враховуючи індивідуальні освітні потреби учнів, передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової:

- у 8-их класах з метою підвищення морального та духовного рівня здобувачів освіти виділено додаткові години на вивчення предмету «Основи християнської етики» (0,5 год. на тиждень);

- у **8-х** класах з метою забезпечення виконання навчальної програми виділено додаткові години на вивчення предмету **«Українська мова»** (по 0,5 год. на тиждень), у **9-их** класах додатково виділено на вивчення предмету **«Українська мова»** (по 1 год. на тиждень) що сприятиме кращому опануванню навчального матеріалу та допомагатимуть вільно і грамотно висловлювати свою думку в усній і письмовій формі;

- у 9-х класах з метою розвитку уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних із різними проявами зовнішньої й внутрішньої агресії та виробленню дбайливого ставлення до власного здоров'я і забезпечення здоров'я інших людей; забезпечення виконання навчальної програми та вимог часу виділено додаткові години на вивчення предметів **«Початкова військова підготовка»** (по 0,5 год. на тиждень).

Враховуючи особливості організації освітнього процесу, індивідуальних освітніх потреб здобувачів освіти, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу в навчальному плані окремо виділено **додаткові години для проведення факультативів, індивідуальних занять та консультацій в кількості 2 год. на тиждень 8-А,В,Г класів та в кількості 0,5 год. на тиждень для 9-А, та 9-Б,В,Г класів по 1,5 год.**

Варіативна складова навчальних планів використовується на підсилення предметів інваріантної складової. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години.

Навчальний план для 8-9 класів з навчанням українською мовою і вивченням двох іноземних мов на 2024/2025 н.р.

Складено за Таблицею 10 до Типової освітньої програми наказу МОН України від 20.04.2018 р. № 405

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		8Б	9А
Мови і літератури	Українська мова	2+0,5	2+1
	Українська література	2	2
	Англійська мова	2	2
	Польська	2	2
	Зарубіжна література	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства	-	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	-	-
	Образотворче мистецтво	-	-
	Мистецтво	1	1
Математика	Математика	-	-
	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природознавство	Природознавство	-	-
	Біологія	2	2
	Географія	2	1,5
	Фізика	2	3
	Хімія	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Разом		29,5+3+0,5	31+3+1
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації:		3	1
«Основи християнської етики»		0,5	-
Курс за вибором «Початкова військова підготовка»		-	0,5
Додаткові години за окремим наказом		2,5	0,5
Всього		30,5+3	32,5+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33
Всього фінансується		33+3	33+3

Навчальний план для 8-9 класів з навчанням українською мовою і вивченням двох іноземних мов, що складений за таблицею 10 відповідно до Типової освітньої програми затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 р. № 405 передбачає виділення 2 год. на тиждень для вивчення дисципліни «Польська мова» для 8-Б та 9-А класів.

З метою збереження кількості годин для вивчення предмету «Англійська мова» для учнів 8-Б класу додатково виділено 1 год. на тиждень з варіативної частини навчального плану. Враховуючи індивідуальні освітні потреби учнів, передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової:

– у 8-их класах з метою підвищення морального та духовного рівня здобувачів освіти виділено додаткові години на вивчення предмету «**Основи християнської етики**» (0,5 год. на тиждень);

– у 8-х класах з метою забезпечення виконання навчальної програми виділено додаткові години на вивчення предмету «**Українська мова**» (по 0,5 год. на тиждень), у 9-их класах додатково виділено на вивчення предмету «**Українська мова**» (по 1 год. на тиждень) що сприятиме кращому опануванню навчального матеріалу та допомагатимуть вільно і грамотно висловлювати свою думку в усній і письмовій формі;

– у 9-х класах з метою розвитку уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних із різними проявами зовнішньої й внутрішньої агресії та виробленню дбайливого ставлення до власного здоров'я і забезпечення здоров'я інших людей; забезпечення виконання навчальної програми та вимог часу виділено додаткові години на вивчення предмету «**Початкова військова підготовка**» (по 0,5 год. на тиждень).

Навчальний план для 10-11 класів на 2024/2025 н.р.

Складено за Таблицею 2, 3 до Типової освітньої програми наказу МОН України від 28.11.2019 р. № 1493

Предмети	Кількість годин на тиждень у класі			
	10А	10Б	11А	11Б
Базові предмети	27	27	26	26
Українська мова	2+0,5	2+0,5	2+1	2+1
Українська література	2	2	2	2
Зарубіжна література	1	1	1	1
Англійська мова	2+1	2+1	2+1	2+1
Історія України	1,5	1,5	1,5+0,5	1,5+0,5
Всесвітня історія	1	1	1	1
Громадянська освіта	2	2	-	-
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+1	3+1	3+1	3+1
Біологія і екологія	2	2	2	2
Географія	1,5	1,5	1	1
Фізика і астрономія	3	3	4	4
Хімія	1,5	1,5	2	2
Фізична культура	3	3	3	3
Захист України	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5
Вибірково-обов'язкові предмети	3	3	3	3
Інформатика	1	1	2	2
Технології	2	2	1	1
Разом	27+3+3	27+3+3	26+3+4	26+3+4
Додатковий час на навчальні предмети та спецкурси:	5	5	5	5
Польська мова	2	-	2	-
Додатковий час на факультативи та консультації:				

«Основи сімейного життя»	1	1	1	1
Додаткові години за окремим наказом	2	4	2	4
Гранично допустиме тижнєве навантаження на учня	33	33	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38	38	38

Навчальний план для 10-11 класів складено за таблицею 2, 3 до Типової освітньої програми наказу МОН України від 28.11.2019 р. № 1493.

Навчальний план для 10 класу розроблено відповідно до Державного стандарту, з метою його впровадження у частині повної загальної середньої освіти з 1 вересня 2022 року. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи тощо.

За навчальним планом до базових предметів у 10 класах належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Англійська мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами «Інформатика», «Технології», що вивчаються на рівні стандарту.

Предмет **«Інформатика»** викладатиметься у **10 класі 1 година** на тиждень, в **11 класі – 2 години**; предмет **«Технології»** **2 години** в 10-му класі та **1 година** на тиждень в 11 класі.

Додаткові години, передбачені на вивчення **профільних предметів**, заклад використовує для збільшення кількості годин на вивчення базових предметів:

в 10 класі: **українська мова – 0,5 годин, англійська мова – 1 година, математика – 1 година, «Захист України» - 0,5 години.**

Перепрофільовано 1 год. «Фізики» на вивчення «Геометрії», з метою формування в учнів успішного оволодіння знаннями.

На вивчення **спецкурсу «Основи сімейного життя» - 1 год.** та **«Польська мова» - 2 год. (10-А та 10-Б клас).**

Навчальний план для 11 класу складений за Додатком № 2, 3 до наказу Міністерства освіти і науки України від 27.08.2010 № 834 (зі змінами згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 29 травня 2014 р. № 657) і призначений для забезпечення профільного спрямування в старшій школі.

В **11-их класах (рівень стандарту)** додатково виділено години на вивчення окремих предметів та спецкурсів, зокрема:

– **«Українська мова» 1 год. на тиждень;**

- «Англійська мова» 1 год. на тиждень;
- «Історія України» 0,5 год. на тиждень;
- «Математика» 1 год. на тиждень.
- «Захист України» 0,5 год. на тиждень.
- спецкурсу «Основи сімейного життя» - 1 год. на тиждень;
- «Польська мова» 11-А клас – 2 год. на тиждень.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 10.02.2021 № 160 «Про внесення змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 19 квітня 2021 за № 528/36150, довідок лікувальних установ, висновків психолого-медико-педагогічної консультації, заяв батьків учнів, з метою забезпечення рівного доступу до якісної освіти, з урахуванням індивідуальних здібностей та стану здоров'я учнів у школі організовано навчання за **індивідуальною формою**. Індивідуальний навчальний план розробляється на основі Типового навчального плану закладу освіти та визначає перелік навчальних предметів, послідовність їх вивчення, кількість годин, що відводяться на вивчення кожного предмета за роками навчання, а також тижневу кількість годин. В індивідуальному навчальному плані (педагогічний патронаж) передбачається 14-16 годин на тиждень для вивчення навчальних предметів. Розподіл навчального навантаження педагогічних працівників, які будуть здійснювати навчання за індивідуальною формою (педагогічний патронаж) у 2024/2025 навчальному році оформляється наказом директора закладу. З метою забезпечення рівного доступу до якісної освіти та відповідно до запитів батьків у закладі організовано **екстернатну форму** навчання для ВПО та **індивідуальне навчання (педагогічний патронаж)**. Станом на 05.09.2024н.р. на екстернатній формі навчання перебуває **20** здобувачів освіти та **4** учнів – педагогічний патронаж: Кальмук Ольга (9-А клас), Собчак Віталій (9-Гклас), Костюк Валерія (10-Б), Підгородецька Софія(11-А клас) Підстава: заяви батьків та Положення затверджене наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року №8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року №955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 серпня 2019 р. за №852/33823).

Розподіл навчального навантаження педагогічних працівників, які будуть здійснювати навчання **учениці 9-А класу Кальмук Ольги Тарасівни** за індивідуальною формою у 2024/2025н.р. (наказ від 30.08. 2024 року №__)

№ з/п	Перелік навчальних предметів	П.І.Б. учителя	Фахова освіта	Кількість годин
1	Українська мова	Кавецька С. П.	Українська мова	2
2	Українська література	Кавецька С. П.	Українська література	1

3	Історія України/Всесвітня історія/Основи правознавства	Оршак С.В.	Історія	0,5/0,5/0,5
4	Зарубіжна література	Мацек С. Л.	Зарубіжна література	0,5
5	Англійська мова	Бахуринська Г. О.	Англійська мова	1
6	Польська мова	Олієвська О. П.	Польська мова	0,5
7	Алгебра/Геометрія	Колодницька М. Я.	Математика	2
8	Біологія	Коханівська О.С.	Біологія	1
9	Основи здоров'я	Гладка В.В.	Основи здоров'я	0,5
10	Географія	Гладка В.В.	Географія	0,5
11	Фізика	Іздебська Н. С.	Фізика	1
12	Хімія	Сорока Л.В.	Хімія	1
13	Мистецтво	Шафранський В.Т.	Мистецтво	0,5
14	Трудове навчання	Джигіла Т.В.	Трудове навчання	0,5
15	Інформатика	Васильчук А.С.	Інформатика	0,5
			Разом	14

Розподіл навчального навантаження педагогічних працівників, які будуть здійснювати навчання **учня 9-Г класу Собчака Віталія Васильовича** за індивідуальною формою у 2024/2025н. р. (наказ від 30.08. 2024 року №__)

№ з/п	Перелік навчальних предметів	П.І.Б. учителя	Фахова освіта	Кількість годин
1	Українська мова	Тиміфійко Н. І.	Українська мова	2
2	Українська література	Ситар В. Г.	Українська література	1
3	Історія України/Всесвітня історія/Основи правознавства	Оршак С.В.	Історія	0,5/0,5/0,5
4	Зарубіжна література	Мацек С. Л.	Зарубіжна література	1
5	Англійська мова	Бахуринська Г. О.	Англійська мова	1
6	Алгебра/Геометрія	Демидась О. А.	Математика	2
7	Біологія	Коханівська О.С.	Біологія	1
8	Основи здоров'я	Підгайна К. С.	Основи здоров'я	0,5
9	Географія	Підгайна К. С.	Географія	0,5
10	Фізика	Сівозад І. В.	Фізика	1
11	Хімія	Солодка Г. М.	Хімія	1
12	Мистецтво	Шафранський В.Т.	Мистецтво	0,5
13	Трудове навчання	Джигіла Т.В.	Трудове навчання	0,5
14	Інформатика	Васильчук А.С.	Інформатика	0,5
			Разом	14

Розподіл навчального навантаження педагогічних працівників, які будуть здійснювати навчання **учениці 10-Б класу Костюк Валерії Олегівни** за індивідуальною формою у 2024/2025 н.р.(наказ від 30.08.2024 року №__)

№ з/п	Перелік навчальних предметів	П.І.Б. учителя	Фахова освіта	Кількість годин
1	Українська мова	Марчук О.М.	Українська мова	2
2	Українська література	Марчук О.М.	Українська література	1
3	Історія України/Всесвітня історія/ Громадянська освіта	Чернецька І.В.	Історія	1/0,5/0,5
4	Зарубіжна література	Олієвська О.Л.	Зарубіжна література	0,5
5	Англійська мова	Білоус Г.Г.	Англійська мова	1
6	Алгебра/Геометрія	Луців М.Т.	Математика	2
7	Біологія	Бригідир А.З.	Біологія	1

8	Основи сім'ї	Коханівська О. С.	Основи сім'ї	0,5
9	Географія	Микитюк О.В.	Географія	1
10	Фізика	Іздебська Н.С.	Фізика	1
11	Хімія	Сорока Л.В.	Хімія	1
12	Трудове навчання	Джигіла Т.В.	Трудове навчання	0,5
13	Інформатика	Васильчук А.С.	Інформатика	0,5
			Разом	14

Розподіл навчального навантаження педагогічних працівників, які будуть здійснювати навчання учениці 11-А класу Підгородецької Соломії Андріївни за індивідуальною формою у 2024/2025 н. р. (наказ від 30.08.2024 року №_)

№ з/п	Перелік навчальних предметів	П.І.Б. учителя	Фахова освіта	Кількість годин
1	Українська мова	Матуш Р. Р.	Українська мова	2
2	Українська література	Матуш Р. Р.	Українська література	1
3	Історія України/Всесвітня історія	Оршак С.В.	Історія	1/0,5
4	Зарубіжна література	Карпінська Л.В.	Зарубіжна література	1
5	Англійська мова	Шафранська О. В.	Англійська мова	2
6	Алгебра/Геометрія	Колодницька М. Я.	Математика	2
7	Біологія	Коханівська О.С.	Біологія	1
8	Основи сім'ї	Коханівська О.С.	Основи сім'ї	0,5
9	Географія	Микитюк О.В.	Географія	1
10	Фізика	Іздебська Н. С.	Фізика	1
11	Хімія	Сорока Л.В.	Хімія	1
12	Трудове навчання	Джигіла Т.В.	Трудове навчання	1
13	Інформатика	Васильчук А.С.	Інформатика	1
			Разом	16

РОЗДІЛ 6. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

6.1. Опис форм організації освітнього процесу.

У 2024-2025 н.р. освітній процес в закладі освіти для здобувачів освіти 1-11-их класів організовується за класно-урочною системою очно в одну зміну. Вибір форм залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти. Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

У рамках академічної свободи основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«ігри», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Практичне заняття – це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні

самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Великого значення на сьогоднішній день набуває аспект педагогіки партнерства між всіма учасниками освітнього процесу. Педагогіка партнерства (співробітництва) ґрунтується на принципах гуманізму й творчого підходу до розвитку особистості. Її метою бачимо створення нового гуманного співтовариства.

Головним завданням педагогіки партнерства вбачаємо:

- подолання інертності мислення,
- перехід на якісно новий рівень побудови взаємовідносин між учасниками освітнього процесу.

Це завдання реалізовується у спільній діяльності учителя й учнів, учителя й батьків, що передбачає взаєморозуміння, єдність інтересів і прагнень з метою особистісного розвитку школярів.

Принципи партнерства застосовуємо:

- повага до особистості;
- доброзичливість і позитивне ставлення;
- довіра у відносинах;
- діалог – взаємодія – взаємоповага;
- розподілене лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків);
- принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).

Утілюючи ідеї педагогіки партнерства, вчителю необхідно використовувати в своїй роботі не тільки стандартні методи організації освітнього процесу, але в більшій мірі виявляти ініціативу, будувати навчання й виховання таким чином, щоб дитина була постійно залучена до спільної діяльності. Як інструменти педагогіки партнерства можна використовувати цікаві й захоплюючі розповіді, відверту бесіду, справедливу і незалежну оцінку, заохочення творчих успіхів, особистий приклад, зустрічі з цікавими людьми, спільний пошук рішень, спільні суспільно корисні справи, благодійні акції тощо.

Упродовж останніх років наполегливо працюємо над упровадження особистісно-орієнтованої моделі освіти, заснованої на ідеології дитиноцентризму.

Дитиноцентризм розуміється як максимальне наближення навчання і виховання конкретної дитини до її сутності, здібностей і життєвих планів.

Актуальними для **Нової української школи** є такі ідеї дитиноцентризму:

- відсутність адміністративного контролю, який обмежує свободу педагогічної творчості;
- активність учнів у навчальному процесі, орієнтація на інтереси та досвід учнів, створення навчального середовища, яке б перетворило навчання на яскравий елемент життя дитини;
- практична спрямованість навчальної діяльності, взаємозв'язок особистого розвитку дитини з її практичним досвідом;
- відмова від орієнтації навчально-виховного процесу на середнього школяра і обов'язкове врахування інтересів кожної дитини;
- виховання вільної незалежної особистості;
- забезпечення свободи і права дитини в усіх проявах її діяльності, урахування її вікових та індивідуальних особливостей, забезпечення морально-психологічного комфорту дитини;
- впровадження шкільного самоврядування, яке під свободою і самостійністю дитини передбачає виховання гуманістичних та демократичних ідей і світогляду, необхідних сучасному суспільству.

6.2. Структура та режим освітнього процесу.

У 2024/2025 н.р. освітній процес у школі організовується за очною формою навчання в одну зміну. Навчальний рік у школі розпочинається у День знань - 2 вересня і завершується 30 травня 2025 року. Школа працює у режимі 5-денного робочого тижня упродовж року. Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

Мова навчання – українська.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр – з 02.09. по 27.12.2024 р.

Осінні канікули – з 26.10. по 03.11.2024 р.

Зимові канікули – з 28.12.2024 р. по 12.01.2025 р.

II семестр – з 13.01. по 30.05.2025 р.

Весняні канікули – з 22.03. по 30.03.2025 р.

Використати суботні дні як робочі в теплі місяці року. Навчальні заняття провести:

- 07.09. провести за 19.12.2024 р.;
- 14.09. – за 20.12. 2024 р.;
- 21.09. – за 23.12. 2024 р.;

- 28.09. – за 24.12. 2024 р.;
- 05.10. – за 25.12. 2024 р.;
- 12.10. – за 26.12. 2024 р.;
- 19.10. – за 27.12. 2024 р.

Режим освітнього процесу школи регулюється розкладом уроків, позакласних та інших занять, затверджених директором школи та погоджених головою ради школи. Тривалість уроків у 5- 11 класах – 45 хв.

Розклад дзвінків на 2024/2025 н. р. для 5-11-их класів

1 урок	08.30-09.15
2 урок	09.30-10.15
3 урок	10.30-11.15
4 урок	11.30-12.15
5 урок	12.30-13.15
6 урок	13.30-14.15
7 урок	14.30-15.15

6.3. Особливості організації освітнього процесу закладу.

Освітній процес у закладі освіти організовується відповідно до Закону України "Про освіту", Закону України «Про повну загальну середню освіту», стаття 10, інших актів законодавства, освітньої програми закладу та спрямовується на виявлення і розвиток здібностей й обдарувань особистості, її індивідуальних здібностей, досягнення результатів навчання, прогресу в розвитку, зокрема формування і застосування відповідних компетентностей, визначених Державними стандартами. На кожному рівні повної загальної середньої освіти освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб:

- Положення про індивідуальну форму здобуття освіти;
- Порядок організації інклюзивного навчання у ЗЗСО;
- Формування індивідуальних освітніх траєкторій (стаття 14, Закону України «Про повну загальну середню освіту»).

У 2024/2025 н.р. з метою забезпечення рівного доступу до якісної освіти та відповідно до запитів батьків у закладі організовано екстернатну форму навчання для ВПО та індивідуальне навчання (педагогічний патронаж). У 2024/2025 н.р. на **екстернатній формі** навчання перебуває **20** здобуачів освіти та **4** учнів-**педагогічний патронаж**: Кальмук Ольга (9-А клас), Собчак Віталій (9-Г клас), Костюк Валерія (10-Б), Підгородецька Софія (11-А клас) Підстава: заяви батьків та Положення затверджене наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня

2016 року №8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року №955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 серпня 2019 р. за №852/33823).

У Тернопільській загальноосвітній школі III ступеня № 11 запроваджується поділ класів на групи при проведенні уроків з української та англійської мови, інформатики, фізичної культури та технологій (наказ № 127 від 30.08.2024р) який здійснюється відповідно до «Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти» (додаток 2 до наказу МОН України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти України № 572 від 09.10.2002, наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 921 від 17.08.2012, наказом Міністерства освіти і науки України № 401 від 08.04.2016) клас може ділитися на групи під час вивчення української та іноземної мов за умови більше 27 учнів у класі, під час проведення практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі. Можливість поділу класів на групи при вивченні окремих предметів зафіксована в освітній програмі закладу освіти. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

На основі модельної навчальної програми педагоги складають календарно-тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнівства. ***Календарно-тематичне планування складають у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел. Воно може бути об'єднане з навчальною програмою в один документ. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарно-тематичних планів та поурочних планів-конспектів є індивідуальною справою вчителя / вчительки.***

Під час розроблення календарно-тематичного та системи поурочного планування вчителі-предметники самостійно вибудовують послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи послідовність розгортання змісту в навчальній програмі. Календарно-тематичний план, окрім тем уроків та дат їх проведення, містить опис наскрізних змістових ліній, визначені ключові компетентності, якими повинні володіти здобувачі освіти в ході проведення навчального заняття та домашні завдання.

Для побудови освітнього процесу з урахуванням навчальних можливостей і потреб здобувачів освіти педагоги ***зберігають гнучкість календарно-тематичного плану протягом року*** й, за потреби, змінюють терміни опрацювання програмових тем відповідно до результатів засвоєння учнівством

навчального матеріалу визначених Державним стандартом для певного циклу навчання. Тому надзвичайно важливого значення набуває розподіл конкретних освітніх результатів, визначених Державним стандартом, у межах навчального року в 5, 6 та 7 класах. Календарно-тематичне планування, яке розробляється педагогом відповідно до планів Державного стандарту загальної середньої освіти, освітньої програми закладу та навчальної програми на весь навчальний рік погоджується заступником директора з навчально-виховної роботи і завантажується в «Єдину школу». У кінці навчального року вчителі проводять аналіз реалізації календарно-тематичного планування та визначають напрями його коригування (за потреби). Облік навчальних досягнень здобувачів освіти та відвідування учнями школи ведеться в системі «Єдина школа».

Тернопільська загальноосвітня школа I-III ступенів №11 самостійно приймає рішення щодо доцільності проведення навчальної практики та навчальних екскурсій а також щодо запровадження карантину, припинення чи продовження навчального процесу з поважних причин, щодо надання учням вихідних і проведення державної підсумкової атестації зовнішнього незалежного оцінювання (якщо вони проводяться під час навчального процесу). Зважаючи на викладене, кількість фактично проведених вчителями уроків може бути меншою від попередньо запланованої. У такому випадку адміністрація школи та вчителі обов'язково мають вжити заходів щодо подолання освітніх втрат, засвоєння учнями змісту кожного навчального предмета в повному обсязі за рахунок ущільнення, самостійного опрацювання, надання консультацій, проведення заміру знань здобувачів освіти з навчальних предметів.

Педагоги закладу мають академічну свободу, що надає їм право самостійно обирати програмне забезпечення, методи та форми організації освітнього процесу, конструювати урок так, щоб здобувач освіти могли самостійно відкрити нові для себе знання, опанувати нові навички, розвивати компетентності. Інформаційний матеріал про компетентнісне навчання, підготовлений у межах ініціативи «Система забезпечення якості освіти», що впроваджується в межах проєкту «Супровід урядових реформ в Україні» (SURGe), який розміщено на вебсайті Державної служби якості освіти за покликанням: <https://sqe.gov.ua/kompetentnisny-pidhidnavchannia/>.

6.4. Освітній процес для дітей з ООП (інклюзивне навчання).

У 2024/2025 н.р. в школі II ступеня організовано відповідно до Освітньої програми складеної за додатком 3 Типового навчального плану загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня затвердженого наказом МОН України від 19.02.2021 р. №235, постанови Кабінету Міністрів України від 15.09.2021р. №957 «Про затвердження порядку організації інклюзивного навчання у ЗЗСО» та

Методичних рекомендацій щодо організації освітнього процесу дітей з ООП в 2024/2025н.р . від 03.09.2024 № 6/679-24 у 2024/2025н.р. №1/13094-23.

В Освітній програмі застосовуємо таке тлумачення термінів, яке зазначає Закон України «Про освіту»:

- особа з особливими освітніми потребами - особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту;
- інклюзивне навчання - система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників.

Метою інклюзивного навчання є реалізація права дітей з особливими освітніми потребами на освіту, їх соціалізація та інтеграція у суспільство, залучення сім'ї до участі в освітньому процесі.

Основними завданнями інклюзивного навчання є:

- здобуття дітьми з особливими освітніми потребами освіти відповідного рівня у середовищі здорових однолітків відповідно до Державних стандартів загальної середньої освіти;
- забезпечення різнобічного розвитку дітей, реалізація їх здібностей;
- створення інклюзивного освітнього середовища (сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей);
- розумне пристосування - запровадження, якщо це потрібно в конкретному випадку, необхідних модифікацій і адаптацій з метою забезпечення реалізації особами з особливими освітніми потребами конституційного права на освіту нарівні з іншими особами;
- створення позитивного мікроклімату у закладі з інклюзивним навчанням, формування активного міжособистісного спілкування дітей з особливими освітніми потребами з іншими учнями;
- забезпечення диференційованого психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами;
- надання консультативної допомоги сім'ям, які виховують дітей з особливими освітніми потребами, залучення батьків до розроблення індивідуальної програми розвитку.

Інклюзивне навчання в школі II ступеня здійснюється для дітей з особливими освітніми потребами відповідно до наказу ТЗОШ I-III ст. №11 від

02.09.2024р. №-_____ «Про організацію інклюзивного навчання у закладі освіти» в 5-А, 5-Г, 6-Б, 7-Б, 7-В, 7-Г класах. Члени команди супроводу для кожної дитини з ООП складають **індивідуальну навчальну програму, індивідуальний навчальний план та індивідуальну програму розвитку**. З метою підвищення ефективності освітнього процесу запроваджено корекційно-розвиткова складова. Індивідуальна програма розвитку кожної дитини, якою регламентується організація системної реабілітаційної роботи зучнями (вихованцями) передбачає: розвиток слухового мовлення; корекція розвитку; соціально-побутове орієнтування; розвиток комунікативної діяльності і творчості; фізичний розвиток (ЛФК).

Програма з корекційно-розвиткової роботи - документ, що визначає напрями корекційно-розвиткової роботи, їх відповідне змістове наповнення, яке спрямоване на вирішення завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів, а саме:

- розвиток зорового або слухового сприймання, мовлення, пізнавальної діяльності, психофізичний, соціально-комунікативний розвиток дітей з особливими освітніми потребами;
- розвиток навичок саморегуляції та саморозвитку дітей шляхом взаємодії з навколишнім середовищем з урахуванням наявних знань, умінь і навичок комунікативної діяльності та творчості;
- створення умов для соціальної реабілітації та інтеграції дітей з особливими освітніми потребами, розвиток їх самостійності та життєво важливих компетенцій.

Зміст корекційно-розвиткової роботи визначається з урахуванням особливостей розвитку дітей з особливими освітніми потребами, мети, завдань та напрямів такої роботи. Корекційно-розвиткову роботу проводять фахівці, які здобули відповідний ступінь вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень).

РОЗДІЛ 7. ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.

7.1. Нормативно-правові документи.

Оцінювання результатів навчання здобуваів освіти здійснюється відповідно до таких нормативних документів:

- пункту 8, статті 17 Закону України «Про повну загальну середню освіту».
- Наказу МОНУ від 02.08.2024 №1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти».

- Методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-7 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898.
- Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08.05.2019 № 621), зареєстрований у Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369.
- Наказ МОН від 13.06.2024 № 836 «Про внесення змін у методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття освіти в ЗЗСО в умовах воєнного стану в Україні».
- Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2006 № 496.

У 2024-2025 н.р. оцінювання результатів навчання здобувачів освіти 5, 6, 7-х класів здійснюємо відповідно до Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти.

7.2. Опис інструментарію та видів оцінювання.

Об'єктами оцінювання є результати навчання здобувачів освіти.

Результати навчання — це знання, уміння, навички, ставлення, цінності, набуті в процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати й оцінити та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми на кожному рівні(циклі) ЗСО.

Основні функції оцінювання:

- *формувальна* (забезпечує відстеження динаміки навчального поступу);
- констатувальна* (забезпечує встановлення рівня досягнення результатів навчання);
- *діагностувальна* (надає інформацію про стан досягнення результатів навчання, наявність навчальних втрат, причини виникнення утруднень);
- коригувальна* (надає змогу вчителю відповідним чином адаптувати освітній процес);
- *орієнтувальна* (надає змогу відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток);
- *мотиваційно-стимульовальна* (активізує внутрішні й зовнішні мотиви до навчання);
- *розвивальна* (мотивує до рефлексії та самовдосконалення);
- *прогностична* (ставить цілі навчання на майбутнє);

- *виховна* (сприяє вихованню в учнів свідомої дисципліни, наполегливості в роботі, працьовитості, почуття відповідальності, обов'язку).

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є:

- формувальне оцінювання;
- підсумкове оцінювання;

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб і скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням встановлених результатів навчання. Формувальне оцінювання (оцінювання в процесі навчання) є важливим складником освітнього процесу, оскільки воно відображає ж процес навчання учнівства, зорієнтований на досягнення визначеного очікуваного результату, так і результат його навчальної діяльності на певному етапі навчання та дозволяє вчителю / вчительці зрозуміти, як краще підготувати учнів / учениць до підсумкового оцінювання та відслідковувати їхній прогрес протягом навчального року. Формувальне оцінювання передбачає використання різноманітних методів збору інформації і повинне відповідати цілям і завданням, які встановлені для конкретного навчального предмета / інтегрованого курсу. Його здійснюють у формі самооцінювання, взаємооцінювання, оцінювання вчителем / учителькою із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостережень учителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учня / учениці тощо). Окремі завдання для формувального оцінювання можуть бути диференційовані з урахуванням таксономії освітніх цілей за когнітивними рівнями діяльності (завдання початкового рівня передбачають уміння розпізнавати, пригадувати, відтворювати окремі елементи змісту навчання; завдання середнього рівня — розуміння та застосування елементів змісту навчання; достатнього — уміння аналізувати навчальну інформацію (класифікувати, порівнювати, узагальнювати, інтегрувати, уточнювати, упорядковувати); високого — уміння оцінювати (навчальну інформацію та власну навчальну діяльність), рефлексувати, перекодовувати інформацію (з текстової у схематичну, графічну та навпаки), створювати, продукувати). Кожний наступний рівень (від початкового до високого) охоплює показники результатів навчання попереднього рівня та містить нові показники результатів навчання. Завдання для оцінювання добираються так, щоб можна було отримати об'єктивну інформацію про рівень досягнення учнями обов'язкових результатів навчання певної групи, яка охоплює споріднені загальні результати відповідної освітньої галузі.

Для отримання інформації щодо **рівня досягнення очікуваних результатів** навчання учнями, визначених в окремому елементі навчальної програми (тема / розділ тощо), **здійснювати тематичне оцінювання**. Результати

тематичного оцінювання можуть бути використані для коригування освітнього процесу.

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку. Метою підсумкового оцінювання є співвіднесення фактичних результатів навчання, яких досягли здобувачі освіти, з очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом / модельною навчальною програмою за певний період навчання. Підсумкове оцінювання здійснювати **періодично**. Кількість підсумкових робіт, час їхнього проведення педагоги встановлюють самостійно і відображають в навчальних програмах, які схвалюються педагогічною радою.

Підсумкові роботи можуть забезпечувати охоплення одного, декількох або всіх груп результатів, визначених у Державному стандарті, у межах вивченого впродовж певного періоду, і мають забезпечувати об'єктивність оцінювання.

Підсумкове оцінювання за семестр здійснювати за групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання за **освітніми галузями** з урахуванням різних форм і видів навчальної діяльності. Для формування висновків щодо рівня досягнення обов'язкових результатів навчання за семестр педагоги в залежності від особливостей вимог щодо оцінювання кожної освітньої галузі самостійно визначають:

- виконати **комплексну підсумкову роботу**, завдання якої дозволяють установити результати навчання за **всіма групами результатів**, визначеними в Критеріях оцінювання за освітніми галузями;
- виконати окремі **підсумкові роботи** для кожної групи результатів, визначеної у Критеріях оцінювання за освітніми галузями.

У Свідоцтві досягнень виставляють **семестрові оцінки за групами результатів**. На підставі оцінок за групами результатів виставляють **загальну оцінку за семестр** з кожного навчального предмета / інтегрованого курсу навчального плану освітньої програми закладу освіти.

Підсумкове оцінювання за рік не здійснюють. Річну оцінку виставляють на підставі загальних оцінок за I та II семестри або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня і учениці протягом року.

Річне оцінювання також може бути **скоригованим**.

Результати семестрового та річного оцінювання фіксують у класному електронному журналі «Єдина школа» та «Свідоцтві досягнень».

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу. Результати оцінювання

виражаються в балах (від 1 до 12). Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягають учні.

Загальні критерії оцінювання визначають загальні підходи до встановлення результатів навчання учнів і слугують основою **критеріїв оцінювання за освітніми галузями**. Критерії оцінювання дають змогу здійснювати оцінювання результатів навчання у 12-бальній шкалі оцінювання. Важливо зауважити, що педагоги повинні дотримуватися єдиних підходів щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, які розроблені та відображені в навчальній програмі, яку вони створюють на основі МНП. Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти педагоги використовують **загальні критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти** відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти (**Наказ МОНУ від 02.08.2024 №1093**).

Критерії оцінювання реалізуються за чотирма рівнями (початковий, середній, достатній, високий). Кожний наступний рівень охоплює вимоги до попереднього, а також додає нові.

7.3.Правила і процедури оцінювання.

У процесі навчання здійснюється **поточне і підсумкове** оцінювання на різних етапах освітнього процесу. Під час організації оцінювання результатів навчання здобувачів освіти необхідно:

- визначати форми **поточного і підсумкового** оцінювання під час планування освітнього процесу на семестр;
- формулювати об'єктивні та зрозумілі для учнів навчальні цілі та очікувані результати навчання, визначені Державним стандартом та відповідними МНП ;
- ознайомлювати учнів із критеріями та засобами оцінювання, за якими буде встановлюватися рівень досягнення ними результатів навчання на кінець навчального семестру та року, та ознайомлення із засобами оцінювання, якими буде встановлено результати навчання;
- надавати учням зворотний зв'язок щодо їхніх результатів навчання за певний період, який має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним; важливо не протиставляти учнів / учениць одне одному; доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень; труднощі в навчанні варто обговорювати з учнями / ученицями індивідуально; зворотний зв'язок можна надавати в письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності, інших умов;

- створювати умови для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія); під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям; важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання;
- коригувати освітній процес з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

Оцінювання результатів навчання здійснюється за допомогою різних **методів**, вибір яких зумовлюється особливостями змісту навчального предмета / інтегрованого курсу, його обсягом, рівнем узагальнення, віковими особливостями учнів із застосуванням різних способів і засобів: усного опитування (індивідуальне, групове тощо); спостереження; аналіз портфолію; письмових завдань (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази, диктанти тощо, а також діагностувальні, підсумкові роботи); практичних завдань (завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; навчальний проект; робота з картами, діаграмами; заповнення таблиць, побудова схем, моделей, зокрема з використанням електронних засобів навчання тощо); завдань із використанням ІТ (онлайн-тести, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, комп'ютерні продукти тощо); самооцінювання, взаємооцінювання й комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання. Оцінювання здійснюється із застосуванням завдань різних **когнітивних рівнів**: на відтворення знань, на розуміння, на застосування в стандартних і змінених навчальних ситуаціях, уміння висловлювати власні судження, ставлення тощо.

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Оцінювання результатів навчання предметів / інтегрованих курсів вибіркового освітнього компонента здійснюється за рішенням педагогічної ради закладу освіти. Оцінювання результатів навчання учнівства здійснювати згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Результати оцінювання виражати в балах (від 1 до 12) для учнів 5-7-их та 8-11-их класів.

За рішенням педагогічної ради закладу освіти в 2024/2025 н.р. курси за вибором «Основи сім'ї» в 10-11-их класах, а також предмет «Основи християнської етики» не оцінювати за 12-и бальною шкалою, а здійснювати запис: «зараховано» або «не зараховано». Важливо зауважити, що для

забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, у першому семестрі, встановити адаптаційний період протягом **першого місяця навчання для учнів 5-го класу**. Оцінювання учнів у цей період повинно носити мотивуючий та стимулюючий характер. В адаптаційний період ознайомити учнів із критеріями та формами оцінювання. Використовувати такі форми оцінювання: самооцінювання, взаємооцінювання та оцінювання із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденників спостереження). В цей період здійснювати **психологічний супровід учнів**. По закінченні адаптаційного періоду оцінювання результатів навчання здобувачів освіти 5-их класів здійснювати за 12-бальною шкалою.

Оцінювання результатів навчання учнівства з навчальних предметів, інтегрованих курсів здійснюють відповідно до **загальних критеріїв оцінювання та галузевих критеріїв**, у яких ураховано характеристики **груп загальних результатів навчання відповідної освітньої галузі**.

Частотність та процедури проведення оцінювання, а також види діяльності, результати яких підлягають оцінюванню, визначають **педагогічні працівники** з урахуванням дидактичної мети, особливостей змісту навчального предмета / інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом та етапу досягнення очікуваного результату навчання, які відображаються в пояснювальній записці до навчальної програми відповідно до освітньої галузі НМП. Технології та підходи до оцінювання в різних класах закладу загальної середньої освіти можуть мати відмінності, що спрямовані на реалізацію освітньої програми закладу освіти.

Оцінювання результатів навчання учнівства здійснювати відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти та створених на його основі МНП із застосуванням різних способів і засобів для визначення рівня досягнення результатів навчання для певної групи результатів або її складників, а також змістових одиниць певної програмової теми / частини теми (якщо тема велика за обсягом). До оцінювання наскрізних умінь може **долучатися шкільний психолог**.

Під час оцінювання результатів навчання важливо враховувати дотримання здобувачами освіти принципів **академічної доброчесності** (самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; покликання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей). У разі порушення учнями принципів академічної доброчесності, зокрема, списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання під час певного виду навчальної діяльності), учитель / учителька може ухвалити рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності і запропонувати учню / учениці повторне проходження оцінювання.

Оцінка є **конфіденційною інформацією**, доступною лише для учнівства та його батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватися під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових / електронних щоденників учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтві досягнень. Визнання результатів навчання здобувачів освіти, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну, здійснюється в порядку, визначеному педагогічною радою закладу освіти, із урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України (наказ МОН від 02.08.2024 № 1093).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну, здійснювати, керуючись абзацом 3 частини 4 статті 14 Закону України «Про повну загальну середню освіту», , із урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України (**наказ МОН від 13.06.2024 № 836 «Про внесення змін у методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття освіти в ЗЗСО в умовах воєнного стану в Україні»**) та прийнятого рішення педагогічною радою закладу, зокрема:

- тематичне, семестрове та річне оцінювання результатів навчання школярів здійснювати за потреби з використанням технологій дистанційного навчання і засобів зв'язку;
- оцінювання результатів навчання учнів, які одночасно здобувають освіту в закладах освіти країни перебування та України, із тих предметів, які вивчаються в закордонній школі і відповідають предметам української типової освітньої програми здійснювати на підставі результатів, отриманих у закордонній школі;
- переведення оцінок, отриманих у закордонній школі у 12-бальну систему в межах автономії школа здійснюватиме самостійно;
- річне оцінювання з української мови, української літератури, Історії України та географії проводити відповідно до модифікованих програм, рекомендації щодо використання яких затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 16 травня 2024 року **№ 701**.
- річне оцінювання школярів здійснювати на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок.

Важливо зауважити, що річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Під час виставлення річної оцінки може враховуватися динаміка особистих результатів навчання учня з предмета та сформованість у нього умінь застосовувати набуті знання. За рішенням педагогічної ради закладу семестрове та річне оцінювання учнів 5-8 та 10 класів може здійснювати не за 12-бальною шкалою, а зробити запис: «зараховано»/«не зараховано».

РОЗДІЛ 8. ПОКАЗНИКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

8.1.Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Освітня програма закладу розроблена на основі Стратегії розвитку ТЗОШ І-ІІІ ступенів №11 на 2022-2027р.р. Одним з сучасних викликів є впровадження навчальних модельних програм для 5, 6, 7-х класів, рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5, 6, 7-х класів, які здобувають освіту відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти. Головними показниками реалізації освітньої програми закладу є проведення самооцінювання освітніх та управлінських процесів відповідно до ВСЗЯО за такими напрямками:

1. Освітнє середовище.
2. Освітній процес.
3. Професійна діяльність педагогів.
4. Управлінські процеси закладу.

Основним інструментарієм та методами для оцінювання якості освіти є:

- **експертиза** – всебічне вивчення стану освітнього процесу;
- **вимір** – оцінювання рівня освітніх досягнень
- **анкетування (опитування)** – метод отримання інформації шляхом письмових відповідей респондентів на систему стандартизованих запитань попередньо підготовлених бланків-анкет.

Внутрішня система забезпечення якості освіти та освітньої діяльності - в процесі розбудови: опанування питань самоаналізу у напрямках: освітнє середовище, система оцінювання учнів, система оцінювання педагогічної діяльності педпрацівників та управлінських рішень має включати:

- **стратегію та процедури забезпечення** якості освіти;
- **систему та механізми забезпечення академічної доброчесності** (щорічно оновлюється та затверджується на засіданні педради, серпень, до початку навчального року);
- оприлюднені **критерії, правила і процедури оцінювання** здобувачів освіти;
- оприлюднені **критерії, правила і процедури оцінювання** педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- оприлюднені **критерії, правила і процедури оцінювання** управлінської діяльності керівних працівників закладу;
- **забезпечення наявності інформаційних систем** для ефективного управління закладом;
- **інші процедури та заходи**, що визначаються спеціальними законами або документами Закладу, на кшталт: колегіальний вибір підручників для учнів школи /за Новими держстандартами освіти, відповідно до графіків МОН України/ на засіданнях педради із подальшим оприлюдненням на сайті школи.

Адміністрацією закладу було проведено самооцінювання освітньої діяльності та управлінських процесів **за напрямом: І. Освітнє середовище** відповідно до вимог **ВСЗЯО** з використанням критеріїв, індикаторів та інструментарію для оцінювання освітніх і управлінських процесів. Результати були розглянуті на засіданні педагогічної ради закладу (**протокол №01 від 25.01.2024 р.**) та розміщені на сайті школи.

У 2024/20225 н.р. проводимо моніторинг освітньої діяльності відповідно до **ВСЗЯО (напрямок II. Освітній процес)** та моніторинг освітніх втрат з навчальних предметів, результати яких будуть розглянуті та проаналізовані на засіданні педагогічної ради і узагальнені наказом по школі.

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми.

Рівень реалізації освітньої програми вивчається шляхом:

- моніторингу якості проведення навчальних занять;
- моніторингу досягнення учнями результатів навчання (компетентностей);
- проведення контрольних, тематичних зрізів учнів;
- участі учнів школи у предметних олімпіадах різного рівня;
- участі у Всеукраїнських та міжнародних інтелектуальних конкурсах та турнірах;
- складання та захисту наукових проєктів;
- участі в роботі Малої академії наук.

Корекційні заходи:

- 1) проводити діагностування проблем з розвитку компетентностей педагогів;
- 2) впроваджувати у систему внутрішнього моніторингу щодо розвитку професійної майстерності вчителів;
- 3) залучати педагогів до участі у семінарах та вебінарах з розвитку професійних компетентностей вчителя та створення індивідуальної траєкторії професійного розвитку;
- 4) проводити тренінги з розвитку методичної та управлінської компетентностей педагогів;
- 5) сприяти обміну досвідом вчителів щодо використання моніторингу розвитку професійних компетентностей в рамках внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- 6) проводити моніторинги відповідно до потреб суспільства та проблем закладу;
- 7) розробляти та контролювати виконання корекційних заходів в процесі проведення моніторингів.

Контроль і корекція:

- реалізувати проєкт: «Шкільний моніторинг як інструмент системи внутрішнього забезпечення якості освіти»;
- провести моніторинг освітніх втрат за результатами навчання здобувачів освіти за минулий навчальний рік.

8.2. Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання у рамках кожної освітньої галузі.

Загальні критерії оцінювання результатів здобувачів освіти

розроблені відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти (Наказ МОНУ від 02.08.2024 №1093).

Вимоги до результатів навчання та компетентностей здобувачів освіти визначено за такими **освітніми галузями**:

- мовно-літературна;
- математична;
- природнича;
- технологічна;
- інформатична;
- соціальна і здоров'язбережувальна;
- громадянська та історична;
- мистецька;
- фізична культура.

Для кожної освітньої галузі визначено:

- мету, єдину для всіх рівнів загальної середньої освіти;
- компетентнісний потенціал, що відображає здатність кожної освітньої галузі формувати всі ключові компетентності через розвиток умінь і ставлень, та окреслює “ядро” знань;
- обов'язкові результати навчання здобувачів базової середньої освіти.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання складаються з таких компонентів:

- групи результатів навчання, що охоплюють споріднені загальні результати;
- спільні для всіх рівнів загальної середньої освіти загальні результати навчання, через які реалізується компетентнісний потенціал галузі;
- конкретні результати навчання, що визначають навчальний поступ за освітніми циклами;
- орієнтири для оцінювання, що є основою для визначення навчальних досягнень учнів на завершення відповідного циклу.

Досягнення цих результатів відповідає достатньому рівню та є основою для продовження навчання на наступному рівні загальної середньої освіти.

Базова середня освіта має такі цикли: **адаптаційний (5–6 класи)** та **базове предметне навчання (7–9 класи)**. Вони дозволяють враховувати вікові й індивідуальні особливості розвитку та потреби учнів і дають їм можливість просуватися власними освітніми траєкторіями.

Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

8.3. Ключові компетентності здобувачів освіти 5-11 класів.

У Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти, затвердженому постановою КМУ від 23 листопада 2011 р. № 1392 із змінами, внесеними згідно з постановою КМУ від 7 серпня 2013 р. № 538 визначені ключові компетентності здобувачів освіти 5-11 класів, а саме:

- **громадянська компетентність** - здатність учня активно, відповідально та ефективно реалізовувати права та обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства;
- **загальнокультурна компетентність** - здатність учня аналізувати та оцінювати досягнення національної та світової культури, орієнтуватися в культурному та духовному контексті сучасного суспільства, застосовувати методи самовиховання, орієнтовані на загальнолюдські цінності;
- **здоров'язбережувальна компетентність** - здатність учня застосовувати в умовах конкретної ситуації сукупність здоров'язбережувальних компетенцій, дбайливо ставитися до власного здоров'я та здоров'я інших людей;
- **інформаційно-комунікаційна компетентність** - здатність учня використовувати інформаційно-комунікаційні технології та відповідні засоби для виконання особистісних і суспільно значущих завдань;
- **комунікативна компетентність** - здатність особистості застосовувати у конкретному виді спілкування знання мови, способи взаємодії з людьми, що оточують її та перебувають на відстані, навички роботи у групі, володіння різними соціальними ролями;
- **міжпредметна естетична компетентність** - здатність виявляти естетичне ставлення до світу в різних сферах діяльності людини, оцінювати предмети і явища, їх взаємодію, що формується під час опанування різних видів мистецтва;
- **міжпредметна компетентність** - здатність учня застосовувати щодо міжпредметного кола проблем знання, уміння, навички, способи діяльності та ставлення, які належать до певного кола навчальних предметів і освітніх галузей;
- **проектно-технологічна компетентність** - здатність учнів застосовувати знання, уміння та особистий досвід у предметно-перетворювальній діяльності;

- **соціальна компетентність** - здатність особистості продуктивно співпрацювати з партнерами у групі та команді, виконувати різні ролі та функції у колективі.

Формування інформаційно-комунікаційної компетентності учнів, зміст якої є інтегративним, відбувається у результаті застосування під час вивчення всіх предметів навчального плану діяльнісного підходу. Навчальними програмами обов'язково передбачається внесок кожного навчального предмета у формування зазначеної компетентності. Цей Державний стандарт ґрунтується на засадах особистісно зорієнтованого, компетентнісного і діяльнісного підходів, що реалізовані в освітніх галузях і відображені в результативних складових змісту базової і повної загальної середньої освіти. При цьому особистісно зорієнтований підхід до навчання забезпечує розвиток академічних, соціокультурних, соціально-психологічних та інших здібностей учнів. Компетентнісний підхід сприяє формуванню ключових і предметних компетентностей. Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлюються в навчальних програмах такі наскрізні лінії ключових компетентностей:

- «Екологічна безпека й сталий розвиток»,
- «Громадянська відповідальність»,
- «Здоров'я і безпека»,
- «Підприємливість і фінансова грамотність».

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів, їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію освітнього середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проєктах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення здобувачів освіти до різних видів доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме:

- змістово-інформаційних;
- операційно-діяльнісних;
- організаційно-методичних.

Їх використання посилює пізнавальний інтерес здобувачів освіти до навчання, підвищує рівень їхньої загальної культури, сприяє самовираженню особистості та адаптацію здобувачів освіти до подальшого вибору власної освітньої траєкторії.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я.
Підприємивість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Директор

ТАРАС БУРДЕНЮК